

Ved alene at opstille generelle krav og retlige standarder i lovforslaget opnås der fleksibilitet og fremtidssikring af lovgivningen. Dette indebærer, at den nærmere regulering af værdipapirmarkedet og dets institutioner fremover skal finde sted i tæt samspil med markedet.

Hovedelementerne i lovforslaget er:

- Ophævelse af børsmonopolet,
- omdannelse af Københavns Fondsbørs til et aktieselskab med en option for de øvrige institutioner til en omdannelse til aktieselskaber,
- regulering af markedets institutioner: fondsbørser, clearingcentraler og værdipapircentraler, herunder etablering i aktieselskabsform,
- generel regulering af al værdipapirhandel,
- mulighed for at oprette autoriserede markedspladser for bl. a. mindre og mellemstore virksomheder, og
- regulering af autoriserede pengemarkeds-mæglere og mulighed for etablering af værdipapirmæglervirksomhed.

Der foreslås etableret et Fondsråd, der har det overordnede ansvar for at skabe optimale rammer for værdipapirhandelen, herunder at handelen med noterede og unoterede værdipapirer finder sted på en rimelig og redelig måde, og at såvel hensynet til investorerne som udstederne bliver varetaget på en hensigtsmæssig måde.

Fondsrådet sammensættes af alle interessenter, herunder investorerne, der efter den gældende lov om Københavns Fondsbørs har sæde i fondsbørsbestyrelsen. I overensstemmelse med anbefalingerne fra et flertal i Børsudvalget er det endvidere lagt til grund, at den omdannede Københavns Fondsbørs drives videre af de handelsberettigede med 60 pct., aktieudstedere med 20 pct. og obligationsudstederne med 20 pct. af fondsbørsens aktiekapital.

Det foreliggende lovforslag er ændret på en række punkter i forhold til det tidligere fremsatte lovforslag.

Fondsrådets kompetence er i bemærkningerne til lovforslaget præciseret på en række områder. Navnlige er det slået fast, at Fondsrådet ikke skal være en art »overbestyrelse« for markedets virksomheder. Det er derfor i forslaget præciseret, at virksomhederne har ansvaret for de markedsnære beslutninger, herunder at udstede regler til udfyldelse af de overordnede rammer, der udstikkes af Fondsrådets regler og lovgivningen.

Lovforslaget forudsætter, at de regler, der skal udstedes af Fondsrådet om udstedernes oplysningsforpligtelser, giver mulighed for, at selskaber, der er underkastet et betydeligt internationalt konkurrencepres, får undtagelse eller dispensation for hele eller dele af halvårsregnskabet efter en konkret vurdering.

Lovforslaget indeholder en forbedring af investorbekskyttelsen, idet en fondsbørs i de børsetiske regler skal fastsætte bestemmelser om, at en værdipapirhandler altid har pligt til at udføre en investors ordre til en pris som angivet på en fondsbørs, også selv om handelen ikke er sket over fondsbørsen. Det betyder, at en værdipapirhandler ikke må afvige væsentligt fra kursen fastsat på en fondsbørs, idet værdipapirhandlerens fortjeneste skal fremstå klart for kunden i form af kurtag og lign. og ikke skjules i kursen.

Lovforslaget giver endvidere Fondsrådet kompetence til at pålægge en clearingcentral at give institutionelle investorer direkte adgang, såfremt de direkte clearingdeltagere påfører investoren urimelige clearingvilkår og ikke inden en af Fondsrådet fastsat frist har tilvejebragt tilfredsstillende vilkår.

Endelig kan jeg nævne, at pligten til at omdanne sig til et aktieselskab for Værdipapircentralens og Garantifonden for Danske Optioner og Futures' vedkommende er ændret til en mulighed, som de respektive bestyrelser kan beslutte, om de vil gøre brug af.

Lovforslaget betyder endvidere, at der skal ske en ophævelse af lov om Københavns Fondsbørs, lov om en værdipapircentral og lov om prospekter ved første offentlige udbud af visse værdipapirer som en konsekvens af, at hele området nu foreslås reguleret i lovforslaget.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 47: Forslag til lov om afholdelse af vejledende folkeafstemning om Danmarks udlændingepolitik.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 26/10 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Den danske udlændingelovgivning indeholder et detaljeret regelsæt om betingelserne for meddelelse af og ophør af opholds- og arbejdstilladelse. Derudover indeholder den et sæt regler om rettigheder i øvrigt for udlændinge, der opholder sig her i landet midlertidigt eller varigt. Dertil kommer, at også sociallovgivningen indeholder en række meget komplekse bestemmelser om udlændinge, der har fået opholdstilladelse her i landet.

Når jeg godt vil tage det udgangspunkt, er det for at understrege, at skal en folkeafstemning om dette tema have mening, så må de enkelte spørgsmål formuleres så præcist, at det klart fremgår, hvilken eller hvilke af disse særlige regler der ønskes ændret.

Danmark er endvidere på en lang række områder i udlændinge- og flygtningepolitikken forpligtet af internationale konventioner, som de nationale regler administreres i overensstemmelse med. De enkelte spørgsmål, hvis man overhovedet skulle gå ind på tanken om en folkeafstemning – og det gør regeringen altså ikke – må så formuleres på en sådan måde, at det klart fremgår, om det er hensigten at bryde Danmarks internationale forpligtelser.

Efter min opfattelse er det fremsatte lovforslag ikke i overensstemmelse med disse helt grundlæggende krav til præcision, som jeg her har nævnt. Det vil jeg godt nævne bare et enkelt eksempel på for at illustrere, hvad jeg mener. Jeg kan nævne lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 3 – det kommer efter det om, at man skal stemme ja eller nej til følgende spørgsmål. Her står: »Skal udlændinges retskrav på familiesammenføring her i landet afskaffes?«

For det første er spørgsmålet forkert stillet, for det ubetingede retskrav på familiesammenføring blev afskaffet i 1992. Det blev det dengang, da man indførte et forsørgelseskrav, et forsørgelseskrav, om hvilket man i øvrigt kan sige, at der er en lang række meget diskutable virkninger. Det er ikke det, der er til debat her, men jeg nævner det som understregning af, at spørgsmålet allerede i udgangspunktet er forkert stillet. Det er et lidt forfalsket grundlag, man stiller det på.

For det andet kan jeg til en yderligere understregning af denne pointe nævne, at en afskaffelse af reglerne for familiesammenføring også er i strid med EF-retten. Danmark har ifølge en resolution – den blev vedtaget under det danske formandskab den 1. juni 1993 på et møde i København mellem de daværende EF-medlemsstaters ministre med ansvar for indvandring – forpligtet sig til at tage hensyn til resolutionens principper i eventuelle forslag til revision af national lovgivning.

Det forslag, som Fremskridtspartiet her fremsætter, er ikke i overensstemmelse med principperne i resolutionen, så også her – og dette igen sagt for at klargøre det – er der ikke tilstrækkelig præcision i den måde, man stiller det op på.

Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at man på præcis tilsvarende vis kunne gå alle de øvrige spørgsmål, som man foreslår lagt ud til folkeafstemning, igennem og komme til den samme konklusion: Det er ikke muligt med det meget sammenkædede regelsæt, der er på dette område, og med vores internationale forpligtelser at lægge dem ud til en folkeafstemning. Det har regeringen i øvrigt også ved tidligere lejligheder givet udtryk for, og vor skepsis er bestemt ikke blevet mindre. Derfor afviser regeringen lovforslaget.

Dorte Bennedsen (S):

For vistnok sytten gang inden for forholdsvis få år skal vi nu igen tage stilling til et forslag fra Fremskridtspartiet om at gennemføre folkeafstemning vedrørende udlændingepolitikken.

Ser man på de enkelte spørgsmål, der foreslås som afstemningstemaer, behøver man faktisk ikke bruge ret lang tid for at konstatere, at en folkeafstemning med ja-/nejsvar ikke er et egnet instrument, hvis man ønsker en seriøs behandling af problemerne, og det vil jeg godt give et par eksempler på.

Det ene er det, som ministeren nævnte omkring familiesammenføring, hvor forslagsstillerne bekvemt overser, at Danmark, når der er tale om flygtninge, har en række forpligtelser både i relation til EU og i relation til andet internationalt samarbejde.

Det andet eksempel: Forslagsstillerne forestiller sig, at der ved en folkeafstemning skal svares på følgende spørgsmål: »Skal udenlandske statsborgere, der har afsonet fængselsstraf i Danmark, udvises straks efter afsoningen?« Det vil altså sige, at hvis det blev gennemført, ja, så skal udlændinge udvises, uanset hvor længe de

har boet her i landet, og uanset om den straf, de har fået, drejer sig om 14 dages hæfte.

Det er mildt sagt et særpræget menneskesyn, der præger Fremskridtspartiets holdninger.

I bemærkningerne til lovforslaget siges det så, at det repræsentative demokrati har svigtet, fordi ingen regering er gået til valg på udlændingepolitikken, og at området i øvrigt har været domineret af mangel på debat.

Nu ved jeg selvfølgelig ikke, hvad man foretager sig i Fremskridtspartiet, men for Socialdemokratiet er udlændingepolitikken en naturlig del af den politik, vi fører, og derfor også både mellem og under valgkampe et naturligt led i den løbende debat.

Lad mig så slutte med at sige, at selve tanken om at sætte konkrete menneskers situation til folkeafstemning er Socialdemokratiet grundlæggende imod, og derfor er vi også denne gang imod forslaget. Jeg skal i øvrigt meddele, at denne afvisning af forslaget også gælder for CD's vedkommende.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Som det allerede er sagt, er forslaget jo velkendt fra tidligere debatter. Vi mener fortsat i Venstre, at vejledende folkeafstemninger bestemt er en mulighed, der bør anvendes, når sagerne er til det og spørgsmålene kan stilles på en sådan måde, at svarene virkelig kan blive en vejledning for Folketinget.

Men svar på spørgsmålene i dette forslag er ikke nogen vejledning. Om så 99 pct. af befolkningen støttede, at retskravet på familiesammenføring skal ophæves, så siger det jo intet nærmere om, hvordan politikken skal udformes, og så er vi jo lige vidt. I det hele taget er udlændingespørgsmål så væsentlige og komplicerede, at det er at forenkle sagen at tro, at et emne kan omsættes i en række ja- og nej svar.

For Venstre er det helt afgørende, at der steds er en levende og frisindet folkelig debat på den sædvanlige åbne, fordomsfrie, rapkæftede danske måner. Vi ønsker tabuerne i udlændingepolitikken smadret. Vi ønsker at oplive og oplyse, sådan som det må være i et demokrati, hvor mange meninger brydes og resultater opnås i respekt for andres meninger.

Men at sætte udlændingepolitikken op i et skema, man tror kan klares med ja eller nej, er at forenkle sagen; det er ikke at tage udlændingepolitikken alvorligt.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti er enig med de partier i Folketinget, herunder Fremskridtspartiet, som finder, at der er et stort behov for ændringer og stramninger i udlændingeloven. Men ændringer og stramninger får vi jo kun gennemført, hvis der enten før eller efter et kommende valg kan skaffes flertal for dem i Folketinget.

Den konservative folketingsgruppe mener ikke, at en folkeafstemning om Danmarks udlændingepolitik er et hensigtsmæssigt instrument til at få gennemført de meget nødvendige lovændringer, når det samtidig skal sikres, at der er en sammenhæng i en meget kompliceret udlændingelovgivning.

Vi mener, den rigtige måde er – og jeg vil godt anbefale, at også andre partier følger den – at dette spørgsmål ved det næste folketingsvalg bliver et markant valgtema på linje med andre vigtige politiske emner. Den linje har Det Konservative Folkeparti fulgt i de sidste par valgkampe. Så må vælgerne ved valget tage stilling til partiernes holdninger og synspunkter og side om side med andre vigtige politiske spørgsmål afgøre, hvilket parti de vil stemme på.

Når jeg sagde, at en folkeafstemning ikke vil sikre den nødvendige sammenhæng i en meget kompliceret udlændingelovgivning, så fremgår det også klart af de seks temaer, som Fremskridtspartiet foreslår, der holdes folkeafstemning om, for disse temaer omhandler jo kun en begrænset del af den samlede udlændingepolitik. Sandheden er derfor, at hvis en folkeafstemning gennemføres, så vil man efter afstemningen alene stå tilbage med et resultat, der kun i begrænset udstrækning kan bruges af Folketinget.

Jeg må også indrømme, at flere af de temaer, som folk skal sige ja eller nej til, er utrolig forenklede. Lad mig tage et eksempel. Spørgsmål 4 i forslaget hedder: »Skal udenlandske statsborgere, der har afsonet fængselsstraf i Danmark, udvises straks efter straffafsoningen?«

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at et overvældende flertal af den danske befolkning ønsker, at reglerne på dette område skal strammes markant, og vi konservative er ganske enige heri. Jeg kunne derfor godt forestille mig, at et flertal sagde ja til dette spørgsmål, men hvis man gik dem lidt på klingen, er jeg lige så sikker på, at de selvfølgelig ikke ville finde, at samtlige udenlandske statsborgere skulle udvises i tilfælde af en fængselsstraf. Og hvorfor ikke det?

Lad mig tage et eksempel: Den 17-årige ungare, som flygtede til Danmark i 1956 for 39 år siden, da russerne angreb Ungarn. Han kommer altså hertil som 17-årig, han er gift, har 3 børn og mange børnebørn. Han har været på det danske arbejdsmarked, taler flydende dansk, men er stadig ungarsk statsborger. Han begår så en trods alt mindre kriminell forseelse. Han får 1 måneds fængsel. Han skal efter Fremskridtspartiets forslag for livstid sendes ud af Danmark. Jeg er helt sikker på, at det store flertal siger: Selvfølgelig skal han ikke det.

Derfor er det den konservative folketingsgruppes principielle opfattelse, at udlændingeloven ikke er egnet til en folkeafstemning. Det betyder bestemt ikke, at der ikke er behov for ændringer og stramninger i loven. Det er der. Lad mig bare i stikordsform nævne nogle få, som vi konservative arbejder for:

1. Vi vil have, at flygtninge skal vende tilbage til det land, de er flygtet fra, når der ikke længere er behov for beskyttelse. Det skal være den klare hovedregel. Flygtninge skal ikke gøres til indvandrere.
2. Vi vil også have, at asylsagsbehandlingen skal ske endnu hurtigere, end det er tilfældet i dag.
3. Vi vil have, at kriminelle udlændinge, som har opholdstilladelse i Danmark, skal kunne udvises hurtigere og langt mere konsekvent end i dag. Det fremsætter vi forslag om i morgen.
4. Folketingets Ombudsmand skal ikke kunne behandle sager, der er afgjort af Flygtninge-nævnet. Ombudsmanden skal ikke være en overdommer for en anden dommer.
5. Vi ønsker heller ikke, at det offentlige skal betale for, at udenlandske børn kan lære deres oprindelige sprog. Det er forældrenes opgave. I den danske folkeskole skal de lære at tale dansk. Det anden må være familiens opgave.
6. Vi ønsker ikke, at de facto-flygtninge skal have et retskrav på opholdstilladelse i Danmark.
7. Vi ønsker, at kravene for at opnå dansk statsborgerskab skal skærpes.

Derfor: Den konservative holdning til dansk udlændingepolitik er klar. Vi ved, hvad vi står for. Befolkningen ved, hvad vi står for. Og det er de synspunkter, vi arbejder for at gennemføre her i Folketinget.

Anne Bastrup (SF):

Som det er sagt så mange gange før af de foregående talere fra de forskellige partier, så er det her en genfremsættelse af et forslag, der blev forkastet.

Desværre var Fremskridtspartiet ikke opmærksom på, at SF også var medlem af Folketinget på det tidspunkt, hvor lovforslaget blev forkastet. Det kan godt være, at det er udtryk for ønsketænkning fra Fremskridtspartiets side, at vi ikke er nævnt blandt de partier, der forkastede lovforslaget, men nok om det.

Det er jo et forslag, der er blevet fremsat adskillige gange, og det er afvist gang på gang. I SF mener vi principielt, at vi skal fastholde det repræsentative demokrati. Vi har ikke noget imod folkeafstemninger, men det skal være muligt at fastlægge nogle helt klare kriterier, nogle helt klare valgmuligheder, og det er efter min bedste overbevisning ikke muligt, når det drejer sig om denne type spørgsmål.

Jeg vil derfor henvise til, hvad fru Birthe Rønn Hornbech sagde under behandlingen i 1993, Folketingets forhandlinger 1993-94, sp. 1768, hvor hun klart siger: »Det forenkler på en helt utilstodelig måde de udlændingepolitiske spørgsmål, og der skelnes overhovedet ikke mellem de forskellige udlændingegrupper.«

De foregående ordførere har tydeligt beskrevet, hvad det her handler om. Man kan ikke besvare disse spørgsmål med et ja eller et nej, udlændingepolitikken er for kompliceret, og samtidig er nogle af spørgsmålene, som indenrigsministeren jo klart sagde, i strid med konventioner, Danmark har forpligtet sig til at overholde.

Sagen er jo også den, at vi har et demokrati for at beskytte de svageste grupper, og hvis det nu var sådan, at Fremskridtspartiet fik magt, som det tilsyneladende har agt, til at sætte den slags ting til folkeafstemning, hvad bliver så det næste? Skal samtlige bistandsklienter så samles på Anholt? Hvad er det for nogle nye grupper, som Fremskridtspartiet vil angribe i et forsøg på at få dem helt ned med nakken?

Spørgsmålet er i virkeligheden, om Fremskridtspartiet respekterer vores almindelige valg til Folketinget. Jeg er ikke nervøs ved at sende klart formulerede spørgsmål omkring flygtninge- og indvandrerpolitik ud til folkeafstemning. Slet ikke. Jeg er helt sikker på, at et flertal i befolkningen bakker op omkring den. Det viser sig jo også af den sammensætning, vi rent faktisk har her i Folketinget. Fremskridts-

partiet har ikke et flertal for sin noget besynderlige opfattelse af andre mennesker.

Kim Behnke (FP):

Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at ganske mange spørgsmål er velegnede til at blive afprøvet i den danske befolkning. Vi har tidligere glædet os over, at vi i et samarbejde med f.eks. også partiet SF har stillet forslag om, at Øresundsforbindelsen skulle lægges ud til en folkeafstemning. Vi mener også, at et stort projekt som Storebæltsforbindelsen og andre store investeringer i infrastrukturen osv. er velegnede emner at spørge den befolkning om, der både kommer til at skulle betale for det og eventuelt i forbindelse med anlæggene får ulemper med, at det sker. Derfor er det sådan, at det faktisk er meget få spørgsmål, som Fremskridtspartiet ikke ønsker lagt ud til folkeafstemning. Vi mener, at den danske befolkning er så velinformeret, så veloplyst, at man sagtens kan lægge ting ud til afgørelse hos befolkningen.

Hvor god den danske befolkning er i den her sammenhæng, fik vi jo så glimrende illustreret først ved folkeafstemning omkring Maastricht-Traktaten, senere omkring den såkaldte Edinburgh-Afgørelse. Jeg mødte ganske mange udenlandske journalister i forbindelse med de to folkeafstemninger, og det tilbagevendende synspunkt fra dem var, at de var dybt imponerede over den grad af oplysning, den grad af indsigt og medleven, der findes i den danske befolkning. Og når man tænker på, hvilken kompleksitet der var tale om med Maastricht-Traktaten, hvilke konsekvenser den har fået og vil få for det danske samfund, så er det svært at finde noget, der kan hamle op med den.

Udlændings spørgsmål er for os at se meget afgørende al den stund, at det danske samfund jo i disse år og faktisk siden ændringen af udlændingeloven i 1983 årligt er blevet, ja, nogle mener beriget med ganske mange udlændinge fra hele verden. Vi har i Folketinget et flertal, der har vedtaget et regelsæt, som i langt, langt de fleste situationer går væsentlig videre end de forpligtelser, Danmark har i forhold til nogle af konventionerne.

Det er rent vrøvl, når det bliver hævdet, at vi er forpligtede til det her. Der står ingen steder, at vi skal tilbyde udlændinge, at de får nøjagtig den samme bistandshjælp, som danskere får. Vi har flere gange formuleret et forslag om, at man ikke gav udlændinge mere i ydelse end det, vi spiser en dansk folkepensionist af med. Min-

sandten om vi så ikke hører: Jamen vi har en forpligtelse til at give dem fuld bistandshjælp og børnepenge og hele molevitten. Der er næppe noget sted i verden, hvor udlændinge har så gode forhold som i Danmark.

Det er også derfor, at det er sådan, som tidligere statsminister, hr. Poul Schlüter, jo så rigtigt gjorde opmærksom på, at Danmark er en magnet for udlændinge fra hele verden. Derfor vil ministerens påstand om, at vi overtræder konventionerne, jo betyde, at alle andre lande i hele verden overtræder konventionerne, eftersom de ikke giver så gavmilde forhold, som Danmark gør.

Det, der er vores ønske, er, at det her spørgsmål ikke kun skal afgøres snævert her i Folketinget. Vi ønsker, at den danske befolkning får lov til ved simple ja-/nejspørgsmål at tage stilling til, om den ønsker, at denne udlændingepolitik fortsætter, men vi er da absolut indstillet på at forhandle den tekst, der skal sendes ud, ingen tvivl om det.

Nu har Enhedslisten ikke været heroppe endnu, men jeg glæder mig til, at Enhedslisten giver sin tilslutning. Jeg kunne tidligere på dagen forstå, at Enhedslisten har det synspunkt, at Enhedslisten har langt større opbakning for sine synspunkter i befolkningen. Det kunne vi jo så få afprøvet. Vi kunne ved en folkeafstemning få afprøvet, om Fremskridtspartiet har ret, når vi hævder, at 70-80 pct. af befolkningen er modstandere af den udlændingepolitik, der bliver ført.

Betyder det så, at Fremskridtspartiet er modstandere af det indirekte demokrati eller valget til Folketinget osv.? Nej, vi er selvfølgelig tilhængere af den danske grundlov og de bestemmelser, der er deri. Men en af de ting, som vi bruger alt for lidt i den danske grundlov, er retten til at afholde både vejledende og bindende folkeafstemninger. Vi har her et område, som vi mener er overordentlig velegnet til, at den danske befolkning gennem en folkeafstemning får lov til at sige ærligt, hvad den mener.

Det er godt nok ikke til behandling i dag, men vi har også tidligere fremsat et forslag gående ud på, at en folkeafstemning kunne ske på vælgerens initiativ, så det altså er vælgerne og ikke Folketinget, der eksklusivt afgør, hvilke temaer der må lægges ud til folkeafstemning.

Det er efter vores opfattelse et langt mere demokratisk sindelag og udtryk for respekt over for befolkningens mening, end når man herinde med næsen i sky erklærer: Det, vi bestemmer, skal folk bare rette sig efter.

Der er altså 5,2 millioner mennesker derude, som hver eneste dag skal efterleve reglerne, som hver eneste dag over skattebilletten skal betale for de fejltagelser, der bliver begået herinde. Vi anbefaler forslaget til vedtagelse.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil først tillade mig at komme med en rettel- se til et tidligere punkt. Jeg var så uforsigtig at sige, at hvis man i tre tilfælde havde fået bøder på 1.500 kr. for trafikforseelser, så ville man i 9 år blive forhindret i at opnå dansk statsborger- skab. Det er forkert, for der gælder for netop trafikforseelser en særlig ordning, så jeg skulle have sagt: Hvis det var bøder over 2.000 kr., dvs. hvis man har fået tre bøder a f.eks. 2.100 kr., så forhindrer det én i at få dansk statsbor- gerskab i 9 år.

Dernæst til det forslag, som ligger her. Jeg skal sige, at Enhedslisten har en grundlæggende uvilje mod at sætte mindretalsforhold til folke- afstemning. Vi synes, at det er en god idé at sen- de så mange spørgsmål som muligt ud til folke- afstemning, men det skal være spørgsmål, der handler om samfundets problemer, der handler om alle samfundsborgere, og som handler om, hvor det danske samfund skal gå hen som hel- hed.

Vi synes ikke, at det er særlig hensigtsmæs- sigt at stille forslag om folkeafstemninger på områder, hvor man kun snakker om nogle min- dretalsgrupper. F.eks. ville vi have syntes, at det havde været fuldstændig utilladeligt, hvis man i 1930'ernes Tyskland havde gennemført en fol- keafstemning om at fratage jøderne deres demokratiske rettigheder som medborgere i det tyske samfund. Vi ville aldrig have accepteret resultatet af en sådan folkeafstemning, og derfor kan vi selvfølgelig heller ikke generelt gå ind for, at man kan gøre den slags ting i 1990'ernes Danmark.

Hvis man ser på de formuleringer, der er anvendt i det forslag til folkeafstemning om Danmarks udlændingepolitik, som Frem- skridtspartiet har fremsat, så får man måske lidt af baggrunden for, at forslaget er stillet. Det hedder ganske vist i bemærkningerne til lovfor- slaget: »Afstemningstemaerne er udvalgt såle- des, at de dækker et bredt spektrum af de pro- blemer, Danmark er blevet påført som følge af skiftende regeringer og folketingsflertals lov- givning på udlændingeområdet. Der opnås gen- nem sammensætning af afstemningstemaerne en alsidighed, der vil være fremmede for en

saglig og relevant debat om disse yderst væsentlige temaer.«

Når man så ser på den konkrete formulering, er det jo helt klart, at det ikke er det, der er til- fældet. Tager vi f.eks. formuleringen omkring familiesammenføringer, så står der i § 1, stk. 2, nr. 3, at det spørgsmål, man bl.a. ønsker, der skal sættes til afstemning, er: »Skal udlændinges retskrav om familiesammenføringer her i landet afskaffes?«

Men man kunne jo også formulere spørgsmå- let på en helt anden måde, nemlig: Mener befolkningen, at det er rimeligt, at folk fra udlandet, som er gift i Danmark og har danske børn, ikke kan få opholdstilladelse og dansk statsborgerskab i Danmark? Det var ligesom en anden måde at formulere spørgsmålet på.

Hvis vi tager spørgsmålet om modersmåls- undervisningen, bliver det stillet på den måde, om det offentlige skal ophøre med at finansiere modersmålsundervisning for herboende udlæn- dinge. Men også her kunne man formulere spørgsmålet helt anderledes: Skal staten ikke gøre sit til, at de udlændinge, der er i Danmark, på den bedst mulige måde lærer dansk? Alle undersøgelser viser jo, at den bedst mulige måde man lærer dansk på, når man kommer hertil som voksen eller i hvert fald i en alder, hvor éns sprog er ved at blive formeret – dvs. at man altså ikke er født her i landet – er ved først at lære sit eget sprog grundigt.

Sådan kunne man altså også stille spørgsmå- lene, men det er klart, at sådan bliver de ikke stillet. Spørgsmålene har en tendentiøs klang, og dermed har forslaget i sig selv en tendentiøs ret- ning, som Enhedslisten naturligvis ikke kan støtte.

Så vil jeg afslutningsvis sige til hr. Kim Behnke, at jeg på intet tidspunkt har sagt, at Enhedslisten har større opbakning om sine synspunkter omkring indvandrer- og flygtningepolitik end f.eks. Fremskridtspartiet. Det har jeg overhovedet ikke udtalt mig om. Det, jeg har udtalt mig om, og det, jeg har taget afstand fra, er, at Fremskridtspartiet tager patent på at vide, hvad befolkningen mener. Jeg har altså den opfattelse, at de 3,1 pct. af den danske befolk- ning, der har stemt på Enhedslisten, sådan set er rimelig klar over, hvad Enhedslisten mener på det her område, ligesom jeg ikke er i tvivl om, at de procenter, der har stemt på Fremskridtsparti- et, formentlig også er klar over Fremskridtsparti- ets opfattelse.

Nu skal man ikke referere fra fortrolige samtaler, men når nu Ritt Bjerregaard ligesom har lagt op til, at det kan man alligevel godt, så vil jeg også lige kort referere fra den fortrolige samtale, jeg havde med hr. Kim Behnke nede i hjørnet lige før, hvor hr. Kim Behnke meddelte, at nogle af hans vælgere såmænd troede, at Fremskridtspartiet gik ind for fri indvandring. Det er muligt, at der er enkelte sådanne vælgere i Fremskridtspartiet, men jeg tror, det gælder et mindretal.

Det gælder ikke for Enhedslistens vælgere, og derfor tror jeg, man kan tage meget godt bestik af, at det, der bliver sagt her i Folketinget om det her spørgsmål, også afspejler de forskellige holdninger, der er i befolkningen. Man skal altså ikke fremstille det, som om der kun er én holdning, som man altså tilfældigvis selv repræsenterer.

Poul Nødgaard (DF):

Hvis man går op igennem tiden, så har der været mange folkeafstemninger i Danmark, senest de to folkeafstemninger omkring EF, og dér så vi det sørgelige eksempel, at der først kom en folkeafstemning, som gik Folketinget imod. Så afholdt man en ny afstemning for at få det bragt på plads. Det lykkedes så.

Det, jeg egentlig vil sige med den indledning, er, at jeg synes, det er et sundhedstegn at afholde folkeafstemninger i et demokratisk samfund. Et godt eksempel er et land som Schweiz, hvor jeg tror, at man flere gange om året afholder afstemning om det ene eller det andet eller det tredje. Her i Folketinget vil man sige, at vi er valgt af folket til at træffe nogle afgørelser. Det er også rigtigt. Det er vi både i byråd, i amtsråd og her i Folketinget, men jeg synes alligevel, at det ville være en god idé, hvis man en gang imellem, når man fornemmede, at der ude i befolkningen er en bestemt holdning til nogle spørgsmål, afprøvede vores holdninger ude i befolkningen.

Derfor kan Dansk Folkeparti støtte det forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat. Det kan godt være, der skal være nogle andre afstemningstemaer. Det kan også godt være, der skal ændres lidt i afstemningstemaerne. Men man kunne jo – hvis ellers den positive indstilling var til stede – så let som at klø sig selv i nakken sætte sig ned og finde ud af de nøjagtige afstemningstemaer. Her er angivet nogle mulige. Der kunne være andre, der havde nogle andre gode forslag, således at det danske folk

bliver hørt, inden store beslutninger træffes, for sandheden er – det kan vi ikke tale os uden om – at en utrolig stor del af den danske befolkning specielt i det socialdemokratiske vælgerkorps er meget, meget betænkelige ved meget af det, der foregår på det område, vi diskuterer her i dag.

Tom Behnke (FP):

Det er jo kedeligt, at forslaget ikke kan samle flertal. Det er kedeligt, at Folketinget er sammensat af politikere, som har den evne, at så snart de er valgt ind i Folketinget, så ser de lyset, så ved de bedst, hvad der er bedst for alle borgere i dette land. Så er det ikke længere nødvendigt at spørge borgeren om noget som helst, for alene fordi man er blevet folketingsmedlem, så ved man, hvad der er bedst for borgerne, og så skal borgerne i øvrigt ikke høres om ret meget andet, end at de en gang hvert fjerde år kan få lov til at sætte deres kryds.

Det er lidt kedeligt, for i Fremskridtspartiet har vi ikke den evne. Vi har ikke fået de gaver, da vi kom i Folketinget, at vi ved alting om hele verden og ved præcis, hvad der er bedst for alle borgere i dette land. Der er tilsyneladende andre partier, der har den opfattelse af sig selv. Om det er en illusion, vil jeg lade være op til andre at vurdere.

I hvert fald er det lidt kedeligt, at dette lovforslag ikke kunne blive vedtaget, så vi kunne stille vælgerne disse meget præcise spørgsmål.

Ministeren sagde også, at spørgsmålene skal være meget præcist formulerede, for at de overhovedet kan sendes til afstemning. Jeg mener, at spørgsmålene er så præcist formulerede, som det overhovedet kan lade sig gøre. De er så præcist formulerede, at man netop kan stemme enten ja eller nej, og så ved vi her i Folketinget ganske udmærket, hvad det er, der er blevet stemt.

Der blev også fra ministerens og andres side sagt, at det ville stride imod forskellige internationale love og regler. Det kan jeg ikke se at der er et eneste af disse spørgsmål der vil gøre – overhovedet ikke.

Blot fordi en minister eller måske endda et Folketing på et eller andet tidspunkt i fortiden har ratificeret en international lov, er det ikke sikkert, at det på det tidspunkt var i overensstemmelse med, hvad befolkningen mente man skulle gøre, og det er slet ikke sikkert, at det er i overensstemmelse med, hvad befolkningen mener i dag.

Derfor kunne det være rart at høre befolkningen, hvilken holdning de har til spørgsmålene, og skulle det så vise sig, at befolkningen har den frækhed at tillade sig at meddele Folketinget, at de synes, at det er forkert, at vi er bundet af nogle internationale love, kunne vi her i Folketinget kvittere over for den tilkendegivelse, ved at vi enten fik justeret de internationale love og regler, eller måske endda helt kobledede os fra dem igen. For hvis ikke der er tilstrækkelig opbakning i befolkningen, er det ikke ensbetydende med, at vi, blot fordi ministeren en gang har sat sit navn på en konvention, til evig tid skal være bundet af den. Det er der ikke nogen naturlov der taler for.

Så er der blevet talt meget om et enkelt af punkterne i forslaget, nemlig pkt. 4 om udvisning af kriminelle udlændinge. Vi har helt bevidst brugt ordene »der har afsonet fængselsstraf«. Der er en væsentlig forskel på, om man har fået fængselsstraf eller man har fået hæftestraf – det var hr. Helge Adam Møller, der omtalte, at hvis man har begået en mindre forseelse, får man hæftestraf for det. Det er ikke det, forslaget taler om. Forslaget taler nemlig om fængselsstraf, og fængselsstraf er noget andet end hæftestraf. Der skal en langt grovere handling til, før man får fængselsstraf. I virkeligheden skal der ret grove handlinger til, før man overhovedet kan få en fængselsstraf.

Jeg vil sige tak til hr. Helge Adam Møller for de mange gode og rigtige synspunkter, som hr. Helge Adam Møller trods alt fremførte her. De er fuldstændig analoge med Fremskridtspartiets politik, og vi glæder os til at se forslaget fra De Konservative. Hvis det har et indhold, der svarer til det, hr. Helge Adam Møller her har redegjort for, er jeg sikker på, at vi kan støtte det.

Det er blot lidt kedeligt, at i de 10 år, hvor Venstre og De Konservative havde regeringsmagten, gjorde de ikke noget; ikke engang på de områder, hvor de uden overhovedet at behøve at spørge Folketinget – for det har jo været undskyldningen hidtil: Socialdemokratiet forhindrede det hele – administrativt kunne have skærpet reglerne, har de gjort det. De har spildt 10 år af den tid, hvor de havde regeringsmagten.

Hr. Søren Søndergaard sagde, at det kun var spørgsmål, som var relevante for hele befolkningen, der skulle til afstemning. Lige præcis dette område har betydning for hele den danske befolkning. Det er der slet ingen tvivl om. Det har betydning for alle de skoler, hvor vi ser, at der er mange udenlandske skolebørn, hvilket

betyder, at undervisningen kører lidt mere trægt – hvor danskundervisningen ikke er så god, som den kunne have været. Vi ser det rundt om på arbejdspladserne og i boligkvartererne. Vi ser, at hele spørgsmålet om udlændingepolitikken har stor betydning alle steder i det danske samfund.

Når så jeg har sagt udlændingepolitikken, minder det mig om, at jeg også skal huske at sige, at Venstres ordfører skuffede mig lidt. Venstres ordfører mente, at hele udlændingepolitikken er så kompliceret, at den ikke kan sendes til folkeafstemning. Det er jeg for så vidt rimelig enig i, men det er jo heller ikke således, at vi har sagt, at nu tager vi udlændingeloven og sender den ud til folkeafstemning. Det er jo ikke det, vi har gjort. Vi har netop taget højde for, at vi vidste, at fru Birthe Rønn Hornbech ville fremføre dette argument, og derfor har vi i seks enkelte punkter præciseret – ganske vist på vitale områder – hvad det er for temaer, vi ønsker at sende til folkeafstemning.

Hvis viljen var der, til at man ønskede at spørge befolkningen, hvad befolkningen mener om dette, ville vi meget nemt kunne diskutere det, og var der så ét ud af de seks punkter, som man ikke synes skulle til folkeafstemning, er Fremskridtspartiet da indstillet på, at vi kan forhandle det punkt ud. Vi er også indstillet på, at vi kunne forhandle om at ændre lidt på ordlyden i spørgsmålene, men det er jo ikke det, Folketingets partier er interesserede i, og det er heller ikke det, Folketingets partier vil være med til. Derfor er de mange flotte ord fra både Venstre og De Konservative ikke meget værd.

Lad mig ridse op, hvad det er for spørgsmål, vi ønsker, befolkningen skal tage stilling til. Det første spørgsmål er noget så simpelt som: Skal udenlandske statsborgere ud over EU-borgere og nordiske borgere, som vi jo har nogle forpligtelser over for, have stemmeret ved kommunalvalg og amtsvalg?

Det er da til at sige ja eller nej til. Det er garanteret ikke en overtrædelse af nogen som helst international lov at stemme om, hvorvidt udlændinge, der ikke har dansk statsborgerskab, skal have stemmeret ved kommunale valg i Danmark; selvfølgelig er det ikke det. Så det er ikke nogen overtrædelse af nogen regler, og det kunne befolkningen meget vel stemme ja eller nej til, da det er et helt præcist spørgsmål.

Spørgsmål nummer to går på: Når flygtninge kommer her til landet, skal det så være, som det er i dag, at de starter med at få en midlertidig

opholdstilladelse, men at opholdstilladelsen allerede efter tre år bliver gjort permanent, så de kan blive i Danmark resten af deres liv næsten uanset, hvor tosset de tår sig? Eller skulle man gøre det, som Fremskridtspartiet mener er det rigtige, nemlig at de skal have en opholdstilladelse, som skal være midlertidig, indtil de enten kan vende tilbage til deres hjemland eller de kan opnå at få dansk statsborgerskab? Dette er et helt klart og præcist spørgsmål, som befolkningen vil kunne stemme ja eller nej til, og så ville der ikke være nogen tvivl her i Folketinget, hvis et flertal i befolkningen sagde: Selvfølgelig skal det kun være midlertidige opholdstilladelser. Så var der ingen her i Folketinget, der ville være i tvivl om, hvad befolkningen mente om det.

Vi har også været inde på det med fængselsstraffen, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt vi vil acceptere, at de, som vi har givet sikkerhed og beskyttelse her i landet, de, som kommer hertil og nyder godt af vores samfund, og som ud over sikkerheden også får kost og logi og lommepenge og ret hurtigt derefter overgår til at kunne trække på alle hylderne i hele velfærdssystemet, begår kriminalitet.

Er det ikke et rimeligt krav at stille til dem, at de i hvert fald holder sig fra kriminalitet? Her taler vi ikke om, at man kommer til at stjæle en pakke tygegummi i Brugsen – det er ikke det, vi taler om. Vi taler om kriminalitet, der er så grov, at den giver fængselsstraf, og der skal meget til, før man får fængselsstraf her i landet.

Vi mener ikke, at vi skal acceptere det, og hvis udlændinge, der er her i landet, ikke kan finde ud af at overholde dansk lovgivning, må vi sige: Tak for denne gang, det var hyggeligt, vi ses ikke igen, og så er det ud af vagten.

Det femte spørgsmål drejer sig om modersmålsundervisning. Jeg ved godt, det har været fremført mange gange, at forudsætningerne for at lære at tale dansk er bedre, hvis man kan sit modersmål på forhånd. Det er vel ikke kun her i Folketinget, at vi er så kloge, at vi ved det. Det ved forældrene til de pågældende børn vel også. Og det er vel naturligt for dem som forældre at lære børnene deres modersmål, præcis som danske forældre lærer deres børn at tale dansk, mens de er små.

Hvis man ønsker at organisere og tilrettelægge modersmålsundervisning på en anden måde, så den kommer i fastere rammer og får en fast struktur, må det være noget, de pågældende udlændinge selv står for, og så må det være noget, de selv finansierer. Til gengæld finansierer vi selvfølgelig danskundervisningen.

Det sidste spørgsmål går i retning af det forslag, vi har behandlet tidligere på dagen, nemlig kriterierne for at opnå dansk statsborgerskab, dvs. kravene om, at man skal kunne tale et forståeligt dansk og skrive og læse dansk på et rimeligt niveau, at man derudover ikke må have gæld til det offentlige, og at man skal kunne klare sig økonomisk.

Nu lyser lampen rødt. Men som sagt er det beklageligt, at der ikke var et flertal for, at man ville høre, hvad befolkningen har at sige til dette her, men det kan være, at det kommer en dag alligevel.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Først en enkelt bemærkning til hr. Tom Behnkes påstand om, at det i Danmark er forældrene, der lærer deres børn at tale dansk. Godt nok er danskundervisningen vistnok skåret ned i folkeskolen, men trods alt ikke så langt ned, at det udelukkende afhænger af forældrene at lære deres børn dansk.

Jeg kunne tænke mig at spørge Fremskridtspartiet og hr. Tom Behnke om en hel konkret ting: Mener Fremskridtspartiet, at det ville have været acceptabelt, hvis der i Tyskland i 1930'erne var blevet gennemført en folkeafstemning om, hvorvidt jøder måtte besidde ejendom eller have stemmeret?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt understrege, som jeg også sagde det i min ordførertale, at der er adskillige af disse punkter, som vi i Det Konservative Folkeparti er enige i – det er ikke det, der er problemet.

Vi er enige i, at det ikke skal være nogen pligt, at der er modersmålsundervisning i skolerne. Vi er også enige i, at kravene skal strammes med henblik på at opnå dansk statsborgerskab. Jeg må dog indrømme, at vi ikke synes, det skal være et krav, at man skal beherske det danske sprog i skrift og tale, for hvad ligger der i ordet at beherske et sprog? Det vil sige, at man kan det stort set perfekt. Det vil betyde, at en tredjedel af alle danskere er heldige, at de allerede er danske statsborgere – ja, de skulle egentlig have frataget deres statsborgerskab, idet de faktisk ikke behersker det danske sprog i skrift. Jeg tror såmænd også, der er et par folketingsmedlemmer, der ville ryge ud på den bekostning, og det er vel ikke rimeligt. Det, der er rimeligt, er, at de kan tale sproget, så de kan udtrykke sig forstå-

eligt, og at de kan læse en almindelig, simpel tekst, så de kan virke på en arbejdsplads, men ligefrem at skulle kunne skrive perfekt dansk, det er det i hvert fald ikke alle i gymnasiet der kan.

Den tredje ting, jeg godt vil nævne, er det med udlændinge og fængselsstraffen. Hr. Tom Behnke siger, at der er forskel på en fængselsstraf og en hæftestraf. Det er rigtigt. Men jeg nævnte eksemplet med den 17-årige ungare, der kom hertil for 40 år siden, er dansk gift, har arbejde, har passet sine sager, og som aldrig nogen sinde har begået noget kriminelt. Nu sker det i morgen, når han kører hjem fra arbejde i bil – han er nu 56 år – at han holder ved fuldt stop, kigger til højre og venstre, og så kører ud, fordi han ikke ser noget komme. Men han overså noget alligevel. Der kom en bil. Men støder ind i den, og føreren af den anden bil bliver dræbt. Han har ikke drukket, han har ikke gjort noget som helst, men han har været uopmærksom i trafikken. Han får mere end en måneds fængsel. Ham vil hr. Tom Behnke have udvist fra Danmark for resten af livet med kone og børn og alt muligt. Er det virkelig rimeligt? Nej, selvfølgelig er det ikke det.

Tom Behnke (FP):

Hr. Søren Søndergaard stillede et meget præcist spørgsmål. Han spurgte mig, hvordan jeg ville have forholdt mig til, at man i Tyskland for mange år siden havde lavet en folkeafstemning om, hvorvidt jøderne skulle have stemmeret og kunne besidde ejendom.

For det første vil jeg ikke blande mig i, hvad der foregår i Tyskland, men jeg vil nok sige, at jeg ville have taget afstand fra det, hvis jeg havde været i den situation, at jeg skulle tage stilling til det. Men det er ikke det, vi taler om her. Det, der var sagen, var, at de pågældende mennesker havde en anden religion. Det var ikke et spørgsmål om, hvorvidt de var statsborgere i det pågældende land eller ikke statsborgere.

Her taler vi ikke om, hvilken religion man har, hvilken etnisk oprindelse man har, hvilken hudfarve man har, hvilken politisk overbevisning man har. Det er slet ikke det, vi taler om, og derfor er det forkert, at hr. Søren Søndergaard insinuerer, at det er det, vi taler om. Det, vi taler om, er danske statsborgere, som stemmer om, hvorvidt nogle, som ikke er danske statsborgere, skal have den ene eller den anden form for forhold her i landet, mens de opholder sig her. Så hr. Søren Søndergaards insinuationer og

sammenligninger med, hvad der foregik i Tyskland for flere år siden, er under lavmålet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 49: Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg. (Ophævelse af valgret og valgbarhed for andre udlændinge end statsborgere fra nordiske lande og EU-lande).

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(FremSAT 26/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ordningen med udlændinges adgang til at deltage i kommunale valg har fungeret godt. Ordningen er efter vores opfattelse et vigtigt led i de almindelige bestræbelser på at integrere indvandrere og anerkendte flygtninge i det danske samfund for at give dem medindflydelse på de lokale forhold, og for at de i det hele taget skal blive ligeværdige medlemmer af det danske samfund. Det er den bestræbelse, som alle i Folketinget siger man skal skrive sig bag øret og gå efter i praksis, og her har vi så et formelt grundlag, hvor dette at blive integreret i det danske samfund også får et formelt udtryk. Derfor er vi helt uforstående over for, at man vil fjerne det grundlag, sådan som der er lagt op til med lovforslaget.